

Legea 115 din 16 octombrie 1996 privind declararea si controlul averii demnitarilor, magistratilor, functionarilor publici si a unor persoane cu functii de conducere

Publicat in Monitorul Oficial nr. 263 din 28 octombrie 1996

Emitent: Parlamentul

Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege.

Art. 1. - Se instituie obligatia declararii averii pentru demnitari, magistrati, functionari publici si unele persoane cu functii de conducere din regiile autonome, Fondul Proprietatii de Stat, Banca Nationala a Romaniei si bancile cu capital de stat, total sau majoritar, precum si procedura controlului averilor acestora in cazul in care exista dovezi certe ca unele bunuri sau valori nu au fost dobandite in mod licit.

CAPITOLUL I

Declararea averii

Art. 2. - Presedintele Romaniei, deputatii, senatorii, membrii Guvernului, secretarii si subsecretarii de stat, precum si cei asimilati acestora, magistratii, consilierii judeteni si locali, primarii, functionarii publici care isi desfasoara activitatea in cadrul autoritatilor publice centrale ori locale, membrii consiliilor de administratie si persoanele care detin functii de conducere, de la directori, inclusiv, in sus, in cadrul regiilor autonome de interes national sau local, societatilor comerciale cu capital majoritar de stat, Fondul Proprietatii de Stat, Banca Nationala a Romaniei si bancile cu capital de stat, total sau majoritar, au obligatia sa-si declare averea in conditiile prezentei legi.

Art. 3. - (1) Declaratia de avere se face in scris, pe propria raspundere, si cuprinde bunurile proprii, bunurile comune si cele detinute in indiviziune, precum si cele ale copiilor aflati in intretinere, potrivit modelului prevazut in anexa care face parte integranta din prezenta lege.

(2) Declaratia de avere se depune in termen de 15 zile de la data numirii sau alegerii in functie. In situatia functiilor eligibile, care presupun validarea, depunerea declaratiei se face inaintea acesteia.

(3) In termen de 15 zile de la data intrarii in vigoare a prezentei legi, persoanele care exercita functiile prevazute la art. 2 vor depune declaratia de avere.

Art. 4. - (1) Presedintele Romaniei depune declaratia de avere la presedintele Curtii Constitutionale.

(2) Presedintele Camerelor Parlamentului si primul - ministru depun declaratia de avere la Presedintele Romaniei.

(3) Deputatii si senatorii depun declaratia de avere la presedintele Camerei din care fac parte.

(4) Membrii Guvernului depun declaratia de avere la primul - ministru.

(5) Functionarii publici si persoanele cu functii de conducere prevazute la art. 2 depun declaratia de avere la autoritatea publica sau, dupa caz, la persoana care, potrivit Constitutiei sau legii, a emis actul de numire in functie.

(6) Consilierii judeteni si locali, precum si primarii depun declaratia de avere la prefecti.

(7) Autoritatea publica sau persoana indreptatita sa primeasca si sa pastreze declaratia de avere va elibera depunatorului o dovada de primire.

Art. 5.- (1) Declaratia de avere reprezinta un act personal si irevocabil.

(2) Declaratia de avere este confidentiala si nu poate fi consultata decat in cazurile si conditiile prevazute de lege.

Art. 6. - (1) Persoanele mentionate la art. 2 au obligatia ca. la incheierea mandatului sau la incetarea activitatii, sa depuna o noua declaratie cu privire la averea pe care o detin la acea data.

(2) Declaratia prevazuta la alin. (1) va cuprinde si actele de instrainare cu titlu oneros sau gratuit, facute in timpul exercitarii mandatului sau al indeplinirii functiei, a bunurilor de valoare cuprinse in declaratie.

(3) Persoanele prevazute la art. 4 alin. (5) au obligatia sa actualizeze declaratia din 4 in 4 ani.

(4) Nedepunerea declaratiei din motive imputabile, in termen de 15 zile de la incetarea activitatii, conduce la declansarea din oficiu a procedurii de control.

CAPITOLUL II

Controlul averilor

Art. 7. - In cazul in care intre averea declarata la data investirii sau numirii in functie a persoanelor prevazute la art. 2 si cea dobandita pe parcursul exercitarii functiei se constata diferente vadite si exista dovezi certe ca unele bunuri ori valori nu puteau fi dobandite din veniturile legale realizate de persoana in cauza sau pe alte cai licite, averea este supusa controlului, in conditiile prezentei legi.

A. Comisia de cercetare

Art. 8. - (1) Pe langa fiecare curte de apel va functiona o comisie de cercetare a averilor, formata din:

- doi judecatori de la curtea de apel, desemnati de presedintele acesteia, dintre care unul in calitate de presedinte;

- un procuror de la parchetul care functioneaza pe langa curtea de apel, desemnat de primul-procuror al acestui parchet.

(2) Presedintele si membrii comisiei de cercetare sunt desemnati pe o perioada de 3 ani. Pe aceeași perioada de 3 ani. Pe aceeași perioada si de catre aceleasi persoane vor fi desemnati si trei supleanti, care vor inlocui pe titulari in cazul in care acestia, din motive legale, nu vor putea lua parte la lucrarile comisiei de cercetare.

(3) Comisia de cercetare are un secretar desemnat de presedintele curtii de apel dintre grefierii acestei instante.

Art. 9. - (1) Comisia de cercetare va incepe actiune de control de indata ce este sesizata cu o cerere de cercetare.

(2) Cererea de cercetare poate fi facuta de catre:

a) prim-procuror al parchetului de pe langa curtea de apel sau conducatorul autoritatii publice la care a functionat ori functioneaza cel a carui avere este supusa cercetarii;

b) persoanele care ocupa functiile sau demnitatile publice prevazute la art. 2 si carora li s-au adus imputari publice cu privire la provenienta averii pe care o detin.

(3) Persoanele prevazute la alin. (2) lit. a) pot fi sesizate de catre orice cetatean care are cunostinta si care furnizeaza indicii certe ca o persoana dintre cele prevazute la art. 2 a dobandit bunuri de valoare pe care nu le-ar fi putut dobandi din veniturile legale realizate de persoanele in cauza sau pe alte cai licite.

(4) cererile de cercetare se adreseaza comisiei de cercetare de pe langa curtea de apel in raza careia domiciliaza persoana a carei avere este supusa controlului.

(5) Sesizarile anonime nu pot conduce la declansarea actiunii de control al averii.

Art. 10. - Daca persoana a carei avere este supusa controlului este casatorita, controlul se extinde si asupra averii si veniturilor dobandite de celalalt sot. Sunt supuse controlului si bunurile de valoare ce fac obiectul declararii, realizate prin persoane interpuse sau transmise cu titlu oneros catre ascendenti, descendenti, frati, surori si afinii de acelasi grad, precum si cele transmise cu titlu gratuit catre orice persoana.

Art. 11. - Cererea de cercetare va indica, in mod obligatoriu, dovezile pe care se intemeiaza si sursele de unde acestea pot fi solicitate sau va fi insotita de cate doveditoare.

Art. 12. - (1) Actele si lucrarile comisiei de cercetare nu sunt publicate. Persoana in cauza poate lua cunostinta de actele si lucrarile dosarului si

poate fi asistata de avocat.

(2) Presedintele dispune citarea de urgenta, in fata comisiei de cercetare, a persoanei care a facut cererea de cercetare sau a reprezentantului acesteia, precum si a celui a carui avere este supusa cercetarii si a sotului sau sotiei, dupa caz, pentru a fi ascultati. Comisia de cercetare poate cita orice persoana care ar putea da relatii utile pentru lamurirea provenientei bunurilor celui cercetat si poate solicita autoritatilor publice sau oricarei alte persoane juridice informatii necesare pentru solutionarea cauzei. Cei care, in perioada supusa controlului, au dobandit bunuri de la persoana in cauza vor fi ascultati in mod obligatoriu.

(3) Comisia de cercetare poate efectua cercetari locale sau poate dispune efectuarea unei expertixe pentru lamurirea cauzei.

(4) Cercetarile efectuate de alte persoane decat membrii comisiei de cercetare sunt nule.

Art. 13. - (1) Cei citati in fata comisiei de cercetare vor fi ascultati pe rand si vor prezenta dovezile care au stat la baza cererii de cercetare. persoana a carei avere este supusa cercetarii va putea produce in fata comisiei probe in aparare sau va putea solicita administrarea acestora de catre comisie si, daca considera necesar, poate depune o declaratie in care va arata veniturile realizate si modul dobandirii averii.

(2) Comisia de cercetare poate dispune masuri asiguratorii prin care sa impiedice instrainarea bunurilor ce apartin persoanei a carei avere este supusa controlului, precum si a celor apartinand persoanelor prevazute la art. 10, daca din probele administrate rezulta ca aceste masuri sunt necesare.

(3) Masura de indisponibilizare poate fi totala sau partiala si poate fi luata si in cazul depozitelor si certificatelor bancare sau C.E.C.

(4) Masurile prevazute la alin. (2) inceteaza la data ramanerii definitive a ordonantei de clasare.

Art. 14. - (1) Comisia de cercetare hotaraste cu majoritate de voturi, in cel mult 3 luni de la data sesizarii, pronuntand o ordonanta motivata, prin care poate dispune:

a) trimiterea cauzei spre solutionarea curtii de apel in raza careia domiciliaza persoana a carei avere este supusa controlului, daca constata, pe baza probelor administrate, ca dobandirea unei cote-parti din aceasta sau a anumitor bunuri determinate nu are caracter licit;

b) clasarea cauzei, cand constata ca provenienta bunurilor este justificata;

c) suspendarea cercetarii si trimiterea cauzei parchetului competent, daca in legatura cu bunurile a caror provenienta este nejustificata rezulta savarsirea unei infractiuni.

(2) Ordonanta de clasare se comunica partilor si parchetului de pe langa curtea de apel, in raza careia functioneaza comisia.

Art. 15. - Controlul se reia de catre comisia de cercetare , daca:

a) dupa clasarea cauzei apar elemente noi care pot conduce la o solutie contrara;

b) organul de urmarire penala, dupa efectuarea cercetarilor, in situatia prevazuta la art. 14 alin. (1) lit. c), nu sesizeaza instanta penala.

B. Instanta de judecata

Art. 16. - (1) Presedintele curtii de apel sau presedintele sectiei, primind dosarul, fixeaza termen de judecata si dispune citarea tuturor partilor care au fost chemate la comisia de cercetare. Statul, prin Ministerul Finantelor, va fi intotdeauna citat in instanta. Participarea procurorului este obligatorie.

(2) Judecatorii si procurorul care au facut parte din comisia de cercetare nu pot participa la judecata.

Art. 17. - (1) Judecarea cauzei se face pornind de la probele administrate in fata comisiei de cercetare. la prima zi de infatisare, partile pot solicita probe noi si curtea de apel va putea dispune incuviintarea acestora, acordand un nou termen.

(2) Pana la solutionarea definitiva a cauzei, instanta de judecata poate dispune indisponibilizarea bunurilor, daca aceasta masura nu a fost luata in conditiile art. 13.

Art. 18. - (1) Daca se constata ca dobandirea unor bunuri anume determinate sau a unei cote-parti dintr-un bun nu este justificata, curtea de apel va hotari fie confiscarea bunurilor sau a cotei-parti nejustificate, fie plata unei sume de bani, egala cu valoarea bunului, stabilita de instanta pe baza de expertiza. In cazul obligarii la plata contravalorii bunului, instanta va stabili si termenul de plata.

(2) Daca in legatura cu bunurile a caror provenienta este nejustificata rezulta savarsirea unei infractiuni, instanta trimite dosarul la parchetul competent, pentru a analiza daca este cazul sa puna in miscare actiunea penala.

(3) In cazul in care se constata ca provenirea bunurilor este justificata, instanta hotaraste inchiderea dosarului.

C. cai de atac

Art. 19. - (1) Impotriva ordonantei de clasare a comisiei de cercetare, partile interesate, Ministerul Finantelor si procurorul pot face recurs la Curtea Suprema de Justitie, in termen de 10 zile de la comunicare.

(2) Ordonanta de trimitere a cauzei spre solutionare instantei nu poate fi atacata cu recurs decat o data cu sedinta pronuntata asupra fondului.

Art. 20. - Sentintele curtii de apel pot fi atacate cu recurs de catre partile interesate, Ministerul Finantelor si procuror, in termen de 15 zile de la comunicare, al Curtea Suprema de Justitie.

CAPITOLUL III

Proceduri speciale

Art. 21. - (1) Cercetarea averii Presedintelui Romaniei, a deputatilor, senatorilor, membrilor Guvernului, secretarului general al Guvernului, conducatorilor organelor centrale numiti de presedinte, de Parlament sau de primul-ministru, a judecatorilor Curtii Constitutionale, consilierilor de conturi, membrilor Colegiului jurisdictional al Curtii de Conturi si procurorilor financiari de pe langa aceasta, a magistratilor de la Curtea Suprema de Justitie si de la Parchetul General de pe langa aceasta, precum si de la curtile de apel si de la parchetele de pe langa acestea, aflati in functie, se face de catre o comisie speciala formata din:

- doi judecatori de la Curtea Suprema de Justitie, desemnati de presedintele acestei curti, dintre care unul in calitate de presedinte;

- un procuror din parchetul General de pe langa Curtea Suprema de Justitie, desemnat de procurorul general.

(2) Presedintele si membrii comisiei sunt desemnati pe o perioada de 3 ani. pe aceeaasi perioada si de catre aceleasi persoane vor fi desemnati si trei supleanti.

(3) Comisia are un secretar desemnat de presedintele Curtii Supreme de Justitie dintre magistratii-asistenti.

Art. 22. - Cererea de cercetare poate fi facuta de catre:

a) ministrul justitiei sau procurorul general;

b) persoanele prevazute la art. 21 alin. (1), in cazul in care averea lor a format obiectul unor imputari publice.

Art. 23. - Comisia va proceda la cercetarea averii persoanelor in cauza, de indata ce va fi sesizata potrivit dispozitiilor prevazute la art. 9 - 15.

Art. 24. - (1) Cauzele privind persoanele prevazute la art. 21 alin. (1) se judeca la Curtea Suprema de Justitie, in complet format din trei judecatori desemnati de presedintele acestei curti.

(2) recursurile se judeca in complet format din noua judecatori.

(3) Dispozitiile art. 16-20 se aplica in mod corespunzator.

Art. 25. - Averea Presedintelui Romaniei va putea fi cercetata numai dupa incetarea exercitarii mandatului, iar pe durata acestuia, numai la solicitarea sa sau pe baza hotararii Parlamentului Romaniei, adoptata cu votul majoritatii deputatilor si senatorilor. In acest ultim caz, Presedintele Romaniei poate da Parlamentului explicatii cu privire la faptele ce i se imputa.

CAPITOLUL IV

Dispozitii finale

Art. 26. - (1) Dispozitivul hotararii judecatoresti, ramasa irevocabila, prin care se constata provenienta ilicita a unor bunuri, se comunica organului fiscal de la domiciliul persoanei a carei avere a fost cercetata, in vederea executarii.

(2) Bunurile confiscate se vor valorifica prin vanzare la licitatie, sumele obtinute facandu-se venit la bugetul de stat. Pretul de pronire a licitatiei nu poate fi mai mic decat valoarea bunului, stabilita de instanta pe baza de expertiza.

(3) vanzarea bunurilor si incasarea debitelor stabilite in conditiile prezentei legi se efectueaza de catre organele fiscale, in conformitate cu dispozitiile legale referitoare la executarea silita impotriva persoanelor fizice pentru neachitarea creantelor banesti datorate statului.

(4) Cheltuielile facute pentru depozitarea, conservarea si valorificarea bunurilor confiscate se scad din sumele obtinute din vanzarea acestora.

Art. 27. - In cazul in care bunurile confiscate sunt obiecte din metale rare sau pietre pretioase, titluri de valoare, mijloace de plata straine, obiecte de arta, coletii de valoare si obiecte de muzeu, acestea se depun la Banca Nationala a Romaniei sau, dupa caz, la Ministerul Culturii, in vederea valorificarii prin vanzare la licitatie.

Art. 28. - (1) procedura de cercetare si de judecare a provenientei bunurilor, inceputa asupra unei persoane, continua si impotriva mostenitorilor acesteia.

(2) Cercetarea poate fi pornita si direct impotriva mostenitorilor, dar numai in termen de 3 ani de la data deschiderii succesiunii. Mostenitorii raspund numai in limita valorii activului succesoral.

(3) Cererea de cercetare a averii unei persoane, care a detinut o demnitate sau o functie publica dintre cele prevazute in prezenta lege, poate fi facuta in termen de cel mult 5 ani de la data inchiderii mandatului sau a eliberarii din functie.

Art. 29. - Toate actele de procedura in aceasta materie sunt scutite de orice taxa de timbru, iar in cazul valorificarii bunurilor prin vanzare la licitatie, nu se percepe taxa pe valoarea adaugata.

Art. 30. - Sumele necesare pentru efectuarea expertizelor dispuse din oficiu se avanseaza dintr-un fond prevazut in bugetul Ministerului Justitiei, in cazul clasarii cauzei ele suportandu-se din bugetul de stat.

Art. 31. - Dispozitiile prezentei legi se intregesc cu prevederile Codului de procedura civila si cu cele privind executarea creantelor bugetare.

Art. 32. - Ordonanta de clasare a comisiei de cercetare sau, dupa caz, hotararea instantei de judecata irevocabila, prin care se constata ca provenienta bunurilor este justificata, va fi publicata in Monitorul Oficial al Romaniei.

Art. 33. - (1) Persoana a carei avere a fost declarata, in total sau i parte, nejustificata, printr-o hotarare judecatoreasca irevocabila, va fi destituita sau revocata, dupa caz din functia pe care o detine.

(2) deputatul sau senatorul a carui avere a fost declarata nejustificata, printr-o hotarare judecatoreasca irevocabila, este considerat incompatibil.

Art. 34. - In sensul prezentei legi, functionar public, este persoana numita sau aleasa intr-o functie publica, cu caracter de permanenta, in serviciul unei autoritati publice centrale sau locale ori intr-o institutie publica subordonata acesteia. Functionari publici pot fi si in cadrul regiilor autonome.

Art. 35. - (1) Fapta aceluia care, in sesizarea adresata persoanelor prevazute la art. 9 alin. (2) lit. a) si la art. 22 lit. a), face afirmatii mincinoase cu privire la caracterul ilicit al provenientelor bunurilor unei persoane fizice ce ocupa una dintre functiile prevazute la art. 2, constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) procedura ori ticluirea de probe mincinoase cu privire la caracterul ilicit al provenientei bunurilor unei persoane ce ocupa una dintre functiile publice prevazute la art. 2 se pedepseste cu inchisoare de la un an la 5 ani.

Art. 36. - Fapta persoanelor prevazute la art. 2 de a face declaratii de avere care ju corespund adevarului, constituie infractiunea de fals in declaratii si se pedepseste potrivit Codului penal.

Art. 37. - Fapta persoanei care primeste, pastreaza sau detine declaratiile de avere prevazute de prezenta lege, de a publica sau de a divulga, in orice alt mod, in tot sau in parte, continutul acestora, constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la 6 luni la 3 ani.

Art. 38. - Persoanele prevazute la art. 2, care au ocupat posturi similare dupa 1 ianuarie 1990, avand potrivit reglementarilor legale in vigoare, obligatia declararii averii, pot fi supuse controlului averilor, potrivit procedurii stabilite prin prezenta lege, daca sunt dovezi certe ca unele bunuri si valori ale acestora nu au fost dobandite in mod ilicit.

Art. 39. - Magistratii care fac parte din comisiile prevazute la art. 8 si 21, precum si grefierii care efectueaza lucrarile pentru aceste comisii beneficiaza de indemnizatia prevazuta la art. 13 alin. (1) din Legea nr. 50/1996 privind salarizarea si alte drepturi ale personalului din organele autoritatii judecatoresti.

Art. 40. - La data intrarii in vigoare a prezentei legi se abroga Legea nr. 18/1968 privind controlul provenientei unor bunuri ale persoanelor fizice, care nu au fost dobandite in mod ilicit, dispozitiile art. 68 alin. (3) din Legea nr. 68/1992 pentru alegerea Camerei Deputatilor si a Senatului, art. 69 din Legea privatizarii societatilor coemrciale nr. 58/1991 si Hotararea Guvernului nr. 473/1993 privind declararea averilor de catre functionarii publici din cadrul autoritatilor puterii executive, precum si orice alte dispozitii contrare.

Aceasta lege a fost adoptata de Camera Deputatilor in sedinta din 18 septembrie 1996, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constitutia Romaniei.

PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR

ADRIAN NASTASE

Aceasta lege a fost adoptata de Senat in sedinta din 2 octombrie 1996, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constitutia Romaniei.

p. PRESEDINTELE SENATULUI

VALER SUIAN

ANEXA

DECLARATIE

Subsemnatul, avand functia de la, declar pe propria raspundere ca impreuna cu familia*) am urmatoarea avere:

I. Imobnile **)

1. Terenuri agricole - total ha,

din care ***)

.....

2. Cladiri:

.....

2.1. Locuinte:

	Nr.	Suprafata construita	Valoarea de impozitare
- apartament
- vila
- casa de odihna
- alte locuinte
2.2. Spatii comerciale	X
2.3. Spatii de productie	X

II. Efective de animale si pasari:

Daca depasesc 30 de capete la animale mari si 1.000 de capete la pasari.

Se vor trece cabalinele de curse si animalele cu blana pretioasa.

III. Activitati comerciale si alte activitati cu scop lucrativ

1. Societati comerciale unde este asociat unic****):

- denumirea si capitalul social (pentru fiecare)

.....
.....
.....
.....

2. Participari (actiuni, parti sociale) in societatile comerciale:

- denumirea societii comerciale si valoarea actiunilor sau a partilor sociale****):

.....
.....
3. Alte activitati cu scop lucrativ:

- denumirea si profitul net anual

.....
.....
.....
IV. Bunuri mobile:

1. Colectii sau obiecte de arta cu valoare deosebita (opere de arta plastica, mobilier de arta, antichitati etc):

.....
.....
.....
2. Colectii numismatice, filatelice, de arta populara etc:

.....
.....
.....
3. Depozite in valuta in strainatate, in echivalent a cel putin 10.000.000 lei:

.....
.....
4. Depuneri la C.E.C., banci comerciale, fonduri de investitii de peste 10.000.000 lei:

- in lei

- in valuta

5. Creante cu o valoare de peste 10.000.000 lei:

.....
6. Autovehicule, autoturisme, tractoare, masini agricole, salupe, iahturi etc. (marca, anul de fabricatie), buc.:

.....
7. Obiecte si bijuterii din aur, argint, platina si pietre pretioase, cu valoare de peste 1.000.000 lei fiecare sau cantarind in total peste 100 grame:

.....
8. Alte bunuri (stupi de albine, peste 20), aparatura electronica cu o valoare de peste 5.000.000 lei fiecare:

.....
.....
Prezenta declaratie constituie act public si raspund, conform legii penale, pentru inexactitatea sau caracterul incomplet al datelor.

Data Semnatura

.....

*) Prin familie, in sensul prezentei declaratii, se intelege sotul, sotia si copii in intretinere.

***) Daca se afla in indiviziune, se va arata cota-parte.

****) Pe principalele categorii (arabil, vii, livezi, teren pentru constructii etc.)

*****) Inclusiv la firme din alte tari.